

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่รับการส่งเสริมการเกษตรของ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก หมู่ที่ 7 ต.ปิงโค้ง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่าง ได้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้คือ ถ้าประชากรอยู่ระหว่าง 100 – 1,000 การสุ่มตัวอย่างจะต้องสุ่มอย่างน้อย คิดเป็นร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมด ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ครอบครัว จากจำนวนประชากรทั้งหมด ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง ครอบครัวละ 1 คน เฉพาะหัวหน้าครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32 โดยการสัมภาษณ์จะไม่สัมภาษณ์ จะไม่สัมภาษณ์ครอบครัวที่อยู่ติดกันตัวอย่าง เช่น สัมภาษณ์ 1 ครอบครัว เว้น 1 ครอบครัว เป็นต้น และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีลักษณะ คำถามดังต่อไปนี้ (ประตอง, 2535 : 25 – 26)

1. กำหนดคำตอบให้ (Check list) ในแต่ละคำถามจะกำหนดคำตอบให้กี่คำตอบก็ได้ โคนครอบคลุมสิ่งที่คิดว่าจะเป็นคำตอบทั้งหมดของคำถามนั้น และอาจจะมีคำตอบอื่น ๆ (โปรดระบุ) โดยกันที่ไว้ให้ตอบโดยอิสระซึ่งเรียกว่า ลักษณะคำถามปลายปิด (Close – ended questions)
2. การให้คำตอบโดยเสรีหรือที่เรียกว่า คำถามปลายเปิด (Open – ended questions) โดยให้ผู้ตอบคำถามให้ความคิดเห็นโดยอิสระในที่ที่เว้นไว้ให้
3. การประมาณค่า (Rating scale) เป็นแบบสอบถามวัดตามแบบลิเคอร์ต (ลัดแปลง) (Likertscale) เนื่องจากประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยส่วนใหญ่เป็นชาวเขา ไม่ค่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะของการตอบคำถาม โดยกำหนดตัวเลือก 3 ตัวเลือก คือ มาก ปานกลาง และน้อย

การแปลงคะแนนข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาจัดกลุ่มแบ่งช่วงคะแนน โดยมีอัตราภาคชั้น จากสูตร (กัญญา, 2525 : 79)

$$\begin{aligned} \text{อัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} \\ \text{แทนค่า} &= 0.66 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนน 1.00 – 1.66	หมายถึง ความคิดเห็นในงานน้อย
คะแนน 1.67 – 2.33	หมายถึง ความคิดเห็นในงานปานกลาง
คะแนน 2.34 – 3.00	หมายถึง ความคิดเห็นในงานมาก

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม เป็นลักษณะคำถามกำหนดให้ตอบ (Check list) หรือลักษณะคำถามปลายปิด (Close ended) และลักษณะคำถามแบบปลายเปิดหรือให้ตอบโดยเสรี (Open ended)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงาน เป็นลักษณะคำถามกำหนดให้ตอบ (Check list) หรือลักษณะคำถามปลายปิด (Close ended) และคำถามแบบประเมินค่า (Rating scale) การวัดใช้วิธีการวัดแบบลิคอร์ต (ดัดแปลง) (Likert scale) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยการใช้ระดับคะแนน ดังนี้

ความคิดเห็นในงานในทางบวกให้ระดับคะแนนเป็น 3, 2, 1 และในทางลบให้คะแนนเป็น 1, 2, 3

ตอนที่ 3 เป็นคำตอบเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะของเกษตรกร เป็นลักษณะ คำถามปลายเปิด (Open ended)

การทดสอบแบบสอบถาม

ทำการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเสนอแบบสอบถามให้กับคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับเกษตรกรที่ศูนย์วิจัยและส่งเสริมกาแพอราบิก้าแม่หลอด (ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่หลอด) ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ซึ่งมีลักษณะการส่งเสริมการเกษตรและแนวทางปฏิบัติคล้ายคลึงกันกับเกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก แล้วนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสำรวจและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และเกษตรกรของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากมูลนิธิโครงการหลวง กองพัฒนาเกษตรที่สูง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานประจำปี แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกในด้านต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดระเบียบข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ข้อมูลคือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าไคสแควร์ (Chi - square)

สถานที่ทำการวิจัย

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก หมู่ที่ 7 ต.เปิงไค้ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่